

שבתחילה קטמה ולאחר זמן חזרה והובערה, משהין עליה חמין שהוחמו כל צורכן, ותבשיל שבישל כל צורכו.

ואפילו הובערה הכירה עם גחלים של רותם, שהם חמים יותר משאר גחלים ואינם ממהרים ליכבות.

המבואר ברש"י כאן שהחיתוי מהוה גילוי דעת דלא ניחא ליה בציימוקי, ומשמע שלא ניחא ליה רק בציימוק, אבל אילו לא נתבשל כל צרכו ניחא ליה בבישולו, וחוששין שמא יחתה. ובפרט שלדעת רש"י [לו ב] הקטימה והגריפה מועילות לכך שלא תהא הכירה מוספת הבל, וכשהובערה הרי היא מוספת הבל ואסור לו להשאיר בתוכה, אלא שאם התבשיל מבושל כל צרכו אזי החיתוי מהוה גילוי דעת שאינו רוצה בציימוק ומותר להשהותו על הכירה שאינה גרופה, אבל אם אינו מבושל אסור. מה שאין כן נתלבתה נידונית כקטומה לגמרי, ומותר להשהות עליה גם תבשיל שאינו מבושל כל צרכו.

ג. הרמב"ן מפרש שבתחילה סברה הגמרא שהכירה אינה נידונית כקטומה [על פי גירסת הגרא"ז], והגילוי דעת שלא ניחא ליה בחיתוי גחלים אינו מועיל להתיר שהייה על גבי הכירה, ומכל מקום מותר להשהות עליה תבשיל שבשל כל צרכו, ומוכח שמותר להשהות על כירה שאינה גרופה מצטמק ויפה לו [ודלא כחנניא שהתיר אפילו כמאכל בן דרוסאי, ודלא כרבנן שאסרו כל שהייה על אינה גרופה], ותרצינן שאני הכא דקטמה, והקטימה דמעיקרא היא זו שמתרת להשהות. ומקשינן אי הכי מאי למימרא, הרי בכירה גרופה מותר להשהות אפילו פחות ממאכל בן דרוסאי [כשיטת הרשב"א במשנה] ומה חידש רב אושעיא בכך שהתיר להשהות דבר המבושל כל צרכו, ותרצינן דאין הכי נמי מחמת הקטימה דמעיקרא מותר להשהות אפילו פחות ממאכל בן דרוסאי וקא משמע לן רב אושעיא שהקטימה דמעיקרא לא בטלה. ודרך נוספת לפרש מאי למימרא — הרי בקטומה מותר אפילו להחזיר, ומשני דס"ד שבטלה

הקטימה ואסור אפילו לשהות, קא משמע לן שאפשר לשהות והוא הדין להחזיר. ולדרך זו מותר לשהות ולהחזיר רק דבר המבושל כל צרכו ולא שאין מבושל.

ולפי זה רב אושעיא סבר כמאן דאמר לשהות תנן. וכן הוכיח הרי"ף מדבריו שההלכה לשהות תנן. ומכל מקום יתכן שמותר להשהות רק תבשיל שנתבשל כל צרכו וכדברי התוס'. וע"ש שהסיק שה"ה בנתלבתה מותר להשהות רק תבשיל הבשל כל צרכו.

ד. הרי"ן ביאר שבתחילה סברה הגמרא שקטם את האש והובערה לפני הנחת הקדירה וקא משמע לן רב אושעיא שקטימה זו אינה מועילה ולא כלום ומותר להשהות על הכירה רק תבשיל שבשל כל צרכו מפני שאינה גרופה, ושמע מינה שמצטמק ויפה לו מותר להשהות על כירה שאינה גרופה, ותרצינן שאני הכא דקטמה והיינו שהקטימה היתה בשעה שהקדירה מונחת על הכירה ואחר כך הובערה, ואין הכי נמי יכול להשהות גם תבשיל הבשל כל צרכו ונקט מבושל כל צרכו לאפוקי שבאינה קטומה לא ישהה אף מבושל כל צרכו. ופריך מאי למימרא דקטומה מהני, ומתרצינן דסלקא דעתך שהקטימה בטלה והדרא למילתא קמייתא קמ"ל.

השו"ע לא הביא את ההלכה של קטמה והובערה, והמג"א [רנ"ג ה] פסק שמותר להשהות על הובערה, והגרע"ק"א העיר, שלדברי התוס' בתירוח השני מותר להשהות רק תבשיל שאינו מבושל כל צרכו. ובפמ"ג י"שב, דספיקא דרבנן הוא, והוסיף השעה"צ [יז] שהרמב"ן מסיק דהוי כקטומה לכל מילי וכ"כ הרי"ן. ולכאורה משמע שמותר גם להחזיר בשבת.